

การดำเนินงานตามนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดสถานศึกษาสังกัด**สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในกรุงเทพมหานครไปสูการปฏิบัติ****THE IMPLEMENTATION OF DRUG ABUSE POLICY IN COLLEGES UNDER THE OFFICE
OF VOCATIONAL EDUCATION COMMISSION IN BANGKOK****นางสาววิมลสิริ บุญโญปกรณ์ *****MISS WIMONSIRI BOONYOPAKORN****ผศ.ดร.ปองสิน วิเศษศิริ ******Assist.Prof. Pongsin Viseshsiri, Ph.D.****บทคัดย่อ**

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการดำเนินงานตามนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานครไปสูการปฏิบัติ กลุ่มประชากรผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยประกอบด้วย ผู้อำนวยการวิทยาลัย รองผู้อำนวยการวิทยาลัยฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษาและหัวหน้างานปกครอง ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 20 วิทยาลัย รวมจำนวน 60 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามประเภทแบบตรวจสอบรายการ และแบบมาตราส่วนประเมินค่า สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเป็นเพศหญิง มีวุฒิการศึกษาสูงสุดจบปริญญาโท มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 5 ปี ส่วนมากเคยได้รับการอบรม ประชุมหรือสัมมนาด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษามาแล้ว สภาพทั่วไปของสถานศึกษาส่วนใหญ่ตั้งอยู่ใกล้กับแหล่งอบายมุขและมีคณะกรรมการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด การนำนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก นโยบายที่มีผลการปฏิบัติงานที่น่าพอใจอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การปฏิบัติงานตามนโยบายการสร้างจิตสำนึกร่วมกัน การกำหนดมาตรการและยุทธศาสตร์ และการจัดกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา ส่วนผลการปฏิบัติงานตามนโยบายอยู่ในระดับปานกลางที่สมควรได้รับการพัฒนา ได้แก่ การกำกับ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน การจัดทำแผนปฏิบัติงานการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา และการสร้างเครือข่ายแกนนำ

* นิสิตมหาบัณฑิตสาขาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail Address: nidd_noi@hotmail.com

** อาจารย์ประจำวิชาสาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail Address: v.pongsin@gmail.com

ISSN 1905-4491

Abstract

This research aims to study the implementation of policies to prevent and solve the problem of drugs in the schools under the Office of Vocational Education Commission in Bangkok. The population groups of this action research include data provided by the Director, Deputy Director, College, College Students Affairs Department and the Head of the Education Office of Vocational Education Commission in Bangkok. 20 colleges are used to collect information as the query type, verification and evaluation of the scale list. The statistics are used to analyze the data, including the frequency distribution, percentage, mean and standard deviation.

The research results showed that the status of the majority of respondents are female, possess the highest academic credential of a master's degree, have over 5 years experience, and most have received training at conferences or seminars on drug prevention and problem solving in education. The general conditions of education are mainly located close to all the vices, and the Operations Committee to Prevent and Solve the Problem of Drugs. Policies to prevent and solve the Problem of Drugs turn policies into practice at all educational levels throughout. Policy performance was satisfactory at many levels, including the implementation to create awareness. Measures and strategies and activities to prevent and solve the problem of drugs in school showed the best results in the implementation at the medium level that should be further developed, including supervision and evaluation. The operational plan to prevent and resolve the problem of drugs in school should build a network of leaders.

คำสำคัญ : สถานศึกษาในสังกัด สอศ. ในกรุงเทพมหานคร / นโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา

KEYWORDS : THE COLLEGES UNDER OFFICE OF VOCATIONAL EDUCATION COMMISSION IN BANGKOK INTO PRACTICE / THE POLICY IMPLEMENTATION TO DRUG PROBLEMS PREVENTION

บทนำ

ในงานวิจัยเรื่อง การดำเนินงานตามนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร ไปสู่การปฏิบัติ กระแสพระราชดำรัส สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ พระราชทานแก่คณะบุคคลที่เข้าเฝ้าถวายพระพรชัยมงคล เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา 12 สิงหาคม 2554 ณ ศาลาดุสิดาลัย พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน เมื่อวันที่ 11 สิงหาคม 2554 ดังมีข้อความตอนหนึ่งที่ว่า “.....เรื่องสำคัญอีกเรื่องหนึ่งที่ข้าพเจ้าอยากขอความร่วมมืออย่างจริงจังจากรัฐบาลและคนไทยทั้งชาติ นั่นคือ การแก้ปัญหายาเสพติดที่บ่อนทำลายสังคมไทยมาหลายสิบปีและนับวันแต่จะรุนแรงขึ้น สมัยก่อนชาวไทยภูเขาเคยปลูกฝิ่น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงอุตส่าห์อาบเหงื่อต่างน้ำตั้งโครงการหลวงขึ้นมาแก้ไขชนชาวไทยภูเขาให้หันมาปลูกพืชเมืองหนาวแทนจน

ขณะนี้ พวกเขาเลิกปลูกฝิ่นไปแล้ว พืชเมืองหนาวทำรายได้ดีกว่ามาก ข้าพเจ้าก็นึกว่าจะเบาใจเรื่องยาเสพติดไปได้ ที่ไหนได้ กลับมีผู้ใช้ประเทศไทยเป็นทางผ่านของยาเสพติดและยังมีผู้ลักลอบผลิตอีกด้วย โดยเฉพาะชนิดที่แพร่ได้เร็วยิ่งกว่าเชื้อโรค คือ ยาบ้า เพราะสารตั้งต้นในการผลิตยาบ้าหาได้ง่าย ผลก็คือ คนไทยตกเป็นทาสยาบ้าแล้วล้าน ๆ คน ข้าพเจ้าไม่สบายใจเลยที่มีข่าวว่า ยาบ้ามีขายทุกตรอกซอกซอย แม้กระทั่งในโรงเรียน หรือ ในวัด ผู้ผลิตยาเสพติดและผู้ขายกำลังทำตนเป็นฆาตกรฆ่าลูกหลานไทยอย่างเลือดเย็น น่ากลัวเหลือเกิน เมื่อ พ.ศ. 2546 ข้าพเจ้าได้เคยมอบเงินจำนวนหนึ่งให้แก่ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เพื่อสนับสนุนการแก้ปัญหายาเสพติด ต่อมาสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ได้นำเงินนี้ไปสมทบกับงบประมาณของสำนักงาน จัดตั้งเป็นกองทุนต่อต้านยาเสพติดขึ้น โดยขอใช้ชื่อว่า กองทุนแม่ของแผ่นดิน มอบให้หมู่บ้านที่เข้าร่วมการแก้ปัญหายาเสพติดในปี พ.ศ. 2547 จำนวน 672 หมู่บ้าน ข้าพเจ้าเชื่อแน่ว่า รัฐบาลจะสานต่อโครงการนี้ อนึ่งถ้าสังคมไทยปล่อยให้รัฐบาลทำงานฝ่ายเดียวคงไม่สำเร็จ คนไทยทุกคนต้องผนึกกำลังมาช่วยกัน โดยเริ่มจากคนในครอบครัวก่อน ต่อจากนั้นคือ คนในสังคมทั้งหมดต้องช่วยกันเป็นหูเป็นตาให้แก่กันและกัน ควรต่อต้านและประณามผู้ผลิตและผู้ค้ายาเสพติด รวมทั้งแจ้งให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการ ทำไมปล่อยให้ลูกหลานติดยา โดยไม่พาไปรักษา ท่านต้องให้เวลาและกำลังใจในการฟื้นฟูลูกหลานที่ติดยา เพื่อให้เขากลับคืนมาเป็นคนที่มีคุณภาพของสังคม และเป็นกำลังของครอบครัวต่อไป....” (ศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติ, 2555: 8)

รัฐบาลภายใต้การบริหารราชการแผ่นดินของนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ได้แถลงนโยบายของรัฐบาลต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ 23-25 สิงหาคม 2554 โดยในด้านของยาเสพติด ได้มีการบรรจุไว้ในนโยบายของรัฐบาล กำหนดให้การแก้ไขและป้องกันปัญหาเสพติดเป็น “วาระแห่งชาติ” โดยยึดหลักนิติธรรมในการปราบปรามลงโทษผู้ผลิต ผู้ค้า ผู้มีอิทธิพล และผู้ประพฤติดมขอบ โดยบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด ยึดหลัก ผู้เสพคือผู้ป่วยที่ต้องได้รับการบำบัดรักษาให้กลับมาเป็นคนดีของสังคม พร้อมทั้งมีกลไกติดตามช่วยเหลืออย่างเป็นระบบ ดำเนินการอย่างจริงจังในการป้องกันปัญหาด้วยการแสวงหาความร่วมมือเชิงรุกกับต่างประเทศในการควบคุมและสกัดกั้นยาเสพติด สารเคมี และสารตั้งต้นในการผลิตยาเสพติดที่ลักลอบเข้าสู่ประเทศภายใต้การบริหารจัดการอย่างบูรณาการและมีประสิทธิภาพ รวมทั้งดำเนินการป้องกันกลุ่มเสี่ยงและประชาชนทั่วไปไม่ให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ด้วยการรวมพลังทุกภาคส่วนเป็นพลังแผ่นดินในการต่อสู้กับยาเสพติด เร่งนำสันติสุขและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนกลับมาสู่พื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ควบคู่ไปกับการขจัดความยากจน ยาเสพติด และอิทธิพลอำนาจมืด โดยน้อมนำกระแสพระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” เป็นหลักปฏิบัติในแนวทางสันติวิธี โดยเน้นการส่งเสริมความร่วมมือ ในทุกภาคส่วนกับประชาชนในพื้นที่ อำนวยความยุติธรรมอย่างทั่วถึง เพิ่มโอกาสทางการศึกษา และคุณภาพชีวิต สร้างโอกาสและความเสมอภาค พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในพื้นที่เคารพอัตลักษณ์ ขนบธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่น ส่งเสริมการกระจายอำนาจการปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบที่สอดคล้องกับลักษณะพื้นที่โดยไม่ขัดกับรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้จะมีการบูรณาการการบริหารจัดการทุกภาคส่วนให้มีเอกภาพทั้งในระดับนโยบายและระดับปฏิบัติ รวมทั้งปรับปรุงพัฒนากฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้อง ทันสมัย

กับสภาพความเป็นจริงของปัญหาที่เกิดขึ้น ตลอดจนเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากความไม่สงบอย่างเป็นธรรม (รัฐบาลไทย, 2554)

จากรายงานผลการสำรวจความคาดหวังเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้ผ่านการบังคับฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการสำรวจประสบการณ์ในการใช้ยาเสพติดก่อนที่จะเข้ารับการบังคับฟื้นฟูเมื่อสอบถามถึงประสบการณ์ในการใช้ยาเสพติดครั้งแรก (ไม่รวมเหล้า/บุหรี่) พบว่าตัวอย่างร้อยละ 63.8 ระบุว่าใช้ยาครั้งแรกในช่วงอายุ 15-20 ปี ร้อยละ 19.2 ระบุว่าใช้ยาครั้งแรกอายุน้อยกว่า 15 ปี ร้อยละ 9.0 ระบุใช้ยาครั้งแรกในช่วงอายุ 21-25 ปี ร้อยละ 4.5 ระบุใช้ยาครั้งแรกอายุมากกว่า 30 ปี และพบว่าร้อยละ 3.5 ระบุใช้ยาครั้งแรกในช่วงอายุ 26-30 ปี โดยกลุ่มตัวอย่างมีประสบการณ์ในการใช้ยาเสพติดครั้งแรกอายุน้อยที่สุดเท่ากับ 8 ปี และอายุมากที่สุดเท่ากับ 48 ปี และอายุโดยเฉลี่ยเท่ากับ 18.06 ปี (ศูนย์เครือข่ายวิชาการเพื่อสังเกตการณ์และวิจัยความสุขชุมชน มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ, 2551)

จากข้อมูลจำนวนผู้เข้ารับการบำบัดยาเสพติดของกระทรวงยุติธรรม พบว่า โรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานครอยู่ในภาวะเสี่ยงเป็นอย่างยิ่ง ทั้งนี้เป็นเพราะกรุงเทพมหานครประสบปัญหาเสพติดในพื้นที่ชุมชนแออัดจำนวนมาก ซึ่งสอดคล้องกับจำนวนผู้เข้ารับการบำบัดยาเสพติดระหว่างปี พ.ศ. 2547-2550 ซึ่งมีช่วงอายุปัจจุบัน 15-19 ปี จำนวนเพิ่มขึ้นทุกปี ดังนี้ ปี 2547 จำนวน 5,057 คน, ปี 2548 จำนวน 7,157 คน, ปี 2549 จำนวน 7,175 คน และปี 2550 จำนวน 9,140 คน (กระทรวงยุติธรรม, 2550)

จากสภาพปัญหาข้างต้น หากสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้มีการดำเนินการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติเพื่อป้องกันปัญหาเสพติดของสถานศึกษาในสังกัด สอศ. ในจังหวัดกรุงเทพมหานครประสบความสำเร็จ นอกจากจะเป็นการช่วยป้องกันและแก้ปัญหายาเสพติดซึ่งเป็นปัญหาทางสังคมแล้ว ยังเป็นการช่วยพัฒนาให้เด็กและเยาวชนเป็นพลเมืองดี สามารถอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุขได้ ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงเห็นว่าควรศึกษาสำรวจการนำนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ไปสู่การปฏิบัติ เพื่อเสนอแนะแนวทางการปฏิบัติตามนโยบายป้องกันและแก้ปัญหายาเสพติดของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดกรุงเทพมหานครต่อไป

โดยผู้วิจัยได้นำนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ปีการศึกษา 2556 มาเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้ 1. การจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา 2. การสร้างจิตสำนึกร่วมกันป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา 3. การจัดกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา 4. การสร้างเครือข่ายแกนนำป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา 5. การกำหนดมาตรการและยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา 6. กำกับ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา

วัตถุประสงค์

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการดำเนินงานตามนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร ไปสู่การปฏิบัติ โดยมีคำถามการวิจัยคือ การนํานโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในกรุงเทพมหานครไปสู่การปฏิบัติเป็นอย่างไร และได้กำหนดขอบเขตการวิจัยครั้งนี้โดยมุ่งศึกษาการนํานโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาสังกัด สอศ. ในกรุงเทพมหานคร ที่เปิดทำการสอนระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ที่เป็นของรัฐทุกขนาดในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัด กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2556 จำนวนทั้งสิ้น 20 วิทยาลัย ทั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดคํานิยามศัพท์ดังนี้ สถานศึกษาในสังกัด สอศ. ในกรุงเทพมหานคร หมายถึง สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในจังหวัดกรุงเทพมหานครที่เป็นของรัฐทุกขนาด โดยจัดการเรียนการสอนระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) เป็นของรัฐทุกขนาดในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2556 จำนวนทั้งสิ้น 20 วิทยาลัย และ นโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา หมายถึง นโยบายที่รัฐบาลได้กำหนดให้ปัญหายาเสพติดเป็น “วาระแห่งชาติ” ในปีพุทธศักราช 2556และมอบหมายให้กระทรวงศึกษาธิการประกาศเป็นนโยบายให้ผู้บริหารองค์กรหลัก หน่วยงาน และสถานศึกษาดำเนินการ ดังนี้

1. ผู้บริหารทุกระดับนํานโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดไปสู่การปฏิบัติ จัดทำแผนปฏิบัติการครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย และการมีส่วนร่วมของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกสถานศึกษา
2. ผู้บริหารทุกระดับ ครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ต้องให้ความสำคัญและมีจิตสำนึกร่วมกันที่จะปกป้องคุ้มครอง ดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษา ไม่ให้ไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ให้ความร่วมมือและร่วมแรงร่วมใจจัดกิจกรรมทั้งในหลักสูตรและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
3. ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริม สนับสนุนจัดกิจกรรมป้องกันและเฝ้าระวังยาเสพติดในสถานศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน เช่น กิจกรรม TO BE NUMBER ONE กิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ต่างๆ ค่ายคุณธรรม กิจกรรมลูกเสือและเนตรนารีป้องกันยาเสพติด กิจกรรมกีฬาป้องกันยาเสพติด ส่งเสริมการรวมกลุ่มของนักเรียน นักศึกษา ทั้งในส่วนของชมรมและสภานักเรียน
4. ผู้บริหารสถานศึกษาจัดการเรียนการสอนให้ความรู้ เสริมสร้างจิตสำนึก ทักษะชีวิต ภูมิคุ้มกัน ต่อต้านยาเสพติดและอบายมุข จัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษาทุกคนให้ทั่วถึง โดยสร้างเครือข่ายแกนนำทุกระดับในสถานศึกษา
5. ผู้บริหารสถานศึกษาจัดระบบการดำเนินงาน 5 มาตรการ ตามโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติด คือ มาตรการป้องกัน มาตรการค้นหา มาตรการรักษา มาตรการเฝ้าระวัง มาตรการบริหารจัดการ ภายใต้กลยุทธ์ 4 ต้อง 2 ไม่ ที่กำหนดให้สถานศึกษาต้องมียุทธศาสตร์ ต้องมีแผนงาน ต้องมีระบบข้อมูล ต้องมีเครือข่าย ไม่ปกปิดข้อมูล และไม่ไล่ออก

6. ผู้บริหารทุกระดับอำนาจการ กำกับ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานและจัดมาตรการเสริมแรงให้แก่ผู้รับผิดชอบด้านยาเสพติดดีเด่น ด้วยการยกย่องชมเชย มอบโล่ เกียรติบัตร เลื่อนขั้นเงินเดือนกรณีพิเศษ มาตรการลงโทษบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ให้ออกจากราชการและเพิกถอนใบประกอบวิชาชีพครู

โดยผู้วิจัยคาดว่าประโยชน์ที่ได้รับคือ ผลการวิจัยสามารถใช้เป็นแนวทางการดำเนินงานเพื่อป้องกันปัญหาเสพติดของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร และสามารถใช้ในการปรับปรุงการบริหารกิจการนักเรียนเพื่อป้องกันปัญหาเสพติดของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการวิจัย ได้แก่ ประชากร กลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนาหรือเชิงบรรยาย (Descriptive Research) ในรูปแบบของการศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Studies) ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามในการสำรวจกับกลุ่มประชากรผู้ให้ข้อมูล ซึ่งเป็นผู้ที่มีความสำคัญและมีบทบาทหน้าที่โดยตรงที่เกี่ยวข้องสอดคล้องกับเนื้อหาในการวิจัย ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) จำนวน 60 คน จากสถานศึกษา ทุกแห่งทั้ง 20 วิทยาลัย ในสังกัดสำนักงานในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นผู้อำนวยการวิทยาลัย รองผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา และหัวหน้างานปกครอง โดยผู้วิจัยได้กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้ ผู้บริหาร ได้แก่ ผู้อำนวยการวิทยาลัยและรองผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา ในสังกัดสำนักงานในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 20 วิทยาลัย รวม 40 คน และหัวหน้างานปกครอง สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 20 วิทยาลัย รวม 20 คน รวมประชากรและกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 60 คน และผู้วิจัยได้กำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) มีจำนวน 1 ชุด แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามและสภาพทั่วไปของสถานศึกษา เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) โดยมีข้อมูลเกี่ยวกับ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน การอบรมประชุม หรือสัมมนาเกี่ยวกับการป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษา สถานที่ตั้งสถานศึกษา คณะกรรมการดำเนินงานป้องกันยาเสพติด ความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก ตอนที่ 2 สภาพการนำนโยบายการแก้ไขและป้องกันปัญหาเสพติดในสถานศึกษา สังกัด สอศ. ในกรุงเทพมหานคร ไปสู่การปฏิบัติเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) โดยมีรายละเอียดข้อคำถามเกี่ยวกับการนำนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ปีการศึกษา 2556 มาเป็นแนวทางในการกำหนดข้อมูลในการออกแบบสอบถามในการวิจัย ทั้ง 6 ด้าน จำนวน 20 ข้อ

ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยนำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ติดต่อขอความร่วมมือจากผู้บริหารและครูที่เป็นกลุ่มประชากรผู้ให้ข้อมูลสำหรับการวิจัยผ่านทาง สอศ. ดำเนินการส่งแบบสอบถามไปยังสถานศึกษาทางไปรษณีย์ และรับคืนแบบสอบถามทางไปรษณีย์ กรณีไม่ได้รับคืนเมื่อครบกำหนด ผู้วิจัยได้ติดต่อประสานงานกับทางสถานศึกษาเพื่อเร่งรัดให้กลุ่มตัวอย่างเร่งดำเนินการส่งแบบสอบถามคืน อีกทั้งยังเก็บรวบรวมข้อมูลบางส่วนด้วยตัวเองและนำมาวิเคราะห์ข้อมูล เมื่อได้จำนวน

ของกลุ่มประชากรผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยแล้ว ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังสถานศึกษาทั้ง 20 แห่งโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียน และได้รับการตอบกลับคืนมาบางส่วน จึงได้ไปติดตามประสานงานเพื่อขอเก็บแบบสอบถามกลับคืนด้วยตนเองรวมจำนวนแบบสอบถามที่ได้รับการตอบกลับคืนมา 51 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 85 ของแบบสอบถามทั้งหมดที่ส่งไป จึงนำแบบสอบถามที่ได้รับการตอบกลับคืนมาพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และทำการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ (ศูนย์เทคโนโลยีการศึกษา, 2555) ซึ่งมีวิธีการวิเคราะห์และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล จากแบบสอบถามเกี่ยวกับการนำนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาไปสู่การปฏิบัติและเสนอแนะแนวทางการปฏิบัติตามนโยบายวิเคราะห์โดยนำมาแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง

ผลการวิจัย

ผลการวิจัย ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์และคำถามการวิจัยที่ได้ศึกษาดังนี้ จากวัตถุประสงค์ที่กล่าวมาดังนี้จากการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามโดยสรุป หากจำแนกตามตำแหน่ง พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีจำนวนเท่ากันทั้ง 3 ตำแหน่ง โดยในแต่ละตำแหน่งคิดเป็นร้อยละ 33.33 จำแนกตามเพศ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 68.60 จำแนกตามอายุ พบว่าจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามแบ่งตามช่วงอายุ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากอยู่ในช่วงอายุ 36 – 45 ปี คิดเป็นร้อยละ 49.00 จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีวุฒิสถาบันปริญญาตรีหรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 66.70 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีประสบการณ์ 5 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 47.10 จำแนกตามการได้รับการอบรม ประชุมหรือสัมมนาเกี่ยวกับการป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษา พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเคยได้รับการอบรม ประชุมหรือสัมมนา คิดเป็นร้อยละ 56.90

2. ผลการวิเคราะห์สภาพทั่วไปของสถานศึกษาโดยสรุป หากจำแนกตามสถานที่ตั้งสถานศึกษา พบว่าสถานศึกษาส่วนใหญ่ตั้งอยู่ใกล้กับแหล่งอบายมุข คิดเป็นร้อยละ 70.60 จำแนกตามการมีคณะกรรมการดำเนินงานป้องกันยาเสพติด พบว่าสถานศึกษาทุกแห่งมีคณะกรรมการดำเนินงานป้องกันยาเสพติด จำแนกตามการมีความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก พบว่าสถานศึกษาทุกแห่งมีความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก

3. ผลการวิเคราะห์สภาพการนำนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา สังกัด สอศ. ในกรุงเทพมหานคร ไปสู่การปฏิบัติ

ตาราง แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ในแต่ละด้าน และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของสภาพการนำนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา ทั้ง 6 ด้าน

นโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด	$\bar{X}$	S.D.
1. การจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา	3.38	.640
2. การสร้างจิตสำนึกร่วมกันป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา	3.94	.655

3. การจัดกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา	3.68	.796
4. การสร้างเครือข่ายแกนนำป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา	3.31	.704
5. การกำหนดมาตรการและยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ในสถานศึกษา	3.71	.545
6. การกำกับ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายา เสพติดในสถานศึกษา	3.45	.848
รวมเฉลี่ย	3.58	.698

ผลการวิเคราะห์สภาพการนํานโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา สังกัด สอศ. ในกรุงเทพมหานคร ไปสู่การปฏิบัติ โดยสรุปเป็นภาพรวมในแต่ละด้านของสภาพการนํานโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา ทั้ง 6 ด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการนํานโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของกระทรวงศึกษาธิการ ปี 2556 สู่การปฏิบัติในสถานศึกษา ทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 3.58 โดยมีค่าเฉลี่ยของระดับคุณภาพของการปฏิบัติงานตามนโยบายเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การสร้างจิตสำนึก ร่วมกันป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.94 รองลงมาคือ การกำหนดมาตรการและยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.71 การจัดกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.68 การกำกับ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาอยู่ระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.45 การจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาอยู่ระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.38 และมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในด้าน การสร้างเครือข่ายแกนนำป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาอยู่ระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.31 ซึ่งถ้าหากวิเคราะห์ในรายละเอียดแต่ละด้านของสภาพการนํานโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา สังกัด สอศ. ในกรุงเทพมหานคร ไปสู่การปฏิบัติ จำแนกตามนโยบายการจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา จะพบว่า สถานศึกษามีการกำหนดนโยบายด้านการสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษาอย่างชัดเจน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.94 ซึ่งมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดและน้อยที่สุดในด้านสถานศึกษามีการจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างชัดเจน ที่แตกต่างหากจากแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา อยู่ระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.80 หากจำแนกตามนโยบายการสร้างจิตสำนึกร่วมกันป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา จะพบว่า ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.59 ซึ่งมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดและมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในด้านสถานศึกษามีการนิเทศ ติดตามการปฏิบัติงานตามแผน การรายงานผลการดำเนินงาน และการนำผลการประเมินไปใช้ในการสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.39 หากจำแนกตามนโยบายการจัดกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา จะพบว่าสถานศึกษาจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการให้คำปรึกษา มีการจัดระบบดูแลช่วยเหลือ

นักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงอย่างใกล้ชิด อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.04 ซึ่งมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดและมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในด้านสถานศึกษามีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อมาใช้เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.00 ถ้าหากจำแนกตามนโยบายการสร้างเครือข่ายแกนนำป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา จะพบว่าสถานศึกษาเชิญหน่วยงานภายนอกมาให้ความรู้ความเข้าใจในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.22 ซึ่งมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดและมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในด้านสถานศึกษามีภาคีเครือข่ายที่เน้นการมีส่วนร่วมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมตามนโยบายด้านการสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.82 แต่ถ้าหากจำแนกตามนโยบายการกำหนดมาตรการและยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาจะพบว่าสถานศึกษามีการกำหนดยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.78 ซึ่งมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดและมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในด้านสถานศึกษามีการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.59 และถ้าหากจำแนกตามนโยบายการกำกับ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา จะพบว่าสถานศึกษามีการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.90 ซึ่งมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดและมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในด้านสถานศึกษามีการสนับสนุนให้ขวัญกำลังใจแก่ผู้รับผิดชอบงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด และมีการลงโทษผู้ที่ไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.00

อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยขออภิปรายผลดังนี้

จากผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเป็นเพศหญิง อยู่ในช่วงอายุ 36 – 45 ปี ส่วนมากมีวุฒิสถาบันจบปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 5 ปี ส่วนมากเคยได้รับการอบรม ประชุมหรือสัมมนา ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษามาแล้ว จึงมีความเหมาะสมต่อการนำ นโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาไปสู่การปฏิบัติได้เป็นอย่างดี และจากผลการวิเคราะห์สภาพทั่วไปของสถานศึกษา เนื่องจากสถานศึกษาส่วนใหญ่ตั้งอยู่ใกล้กับแหล่งอบายมุข จึงทำให้มีปัญหาอุปสรรคต่อการดำเนินงานในการนำนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาไปสู่การปฏิบัติพอสมควร แต่สถานศึกษาทุกแห่งมีคณะกรรมการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด และมีความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกสถานศึกษาเป็นอย่างดี จึงเป็นเหตุปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดผลที่ดีต่อการนำ นโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา ไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม โดยจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามจะพบว่าสภาพการนำนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา สังกัด สอศ. ในกรุงเทพมหานครไปสู่การปฏิบัติ ตามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการนำนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของกระทรวงศึกษาธิการ ปี 2556 สู่การปฏิบัติในสถานศึกษา ทั้ง 6 ด้าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีผลการดำเนินการบางส่วนอยู่ในระดับที่น่าพอใจ เพราะมีระดับคุณภาพ

ของการปฏิบัติงานตามนโยบายอยู่ในระดับมาก ซึ่งได้แก่ การปฏิบัติงานตามนโยบายการสร้างจิตสำนึกร่วมกัน ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา การกำหนดมาตรการและยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา และการจัดกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา ส่วนผลการดำเนินการบางส่วนยังอยู่ในระดับที่ไม่น่าพอใจ เพราะมีระดับคุณภาพของการปฏิบัติงานตามนโยบายอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ การกำกับ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา การจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา และการสร้างเครือข่ายแกนนำป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย เรื่อง การประเมินยุทธศาสตร์บริหารจัดการเพื่อการแก้ไขปัญหายาเสพติด ครั้งที่ 1 ของนพดล กรรณิกา (2550) ที่มีผลการวิจัยพบว่า การบริหารจัดการเพื่อแปลงนโยบายไปสู่การปฏิบัติมีลักษณะขับเคลื่อนค่อนข้างชัดเจน โดยกระบวนการกำหนดแผนการทำงานมีความสำคัญต่อความสำเร็จในการจัดระบบเฝ้าระวังยาเสพติด รวมทั้งการสำรวจฐานข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ยาเสพติด ข้อมูลด้านสถิติการจับกุม/คดียาเสพติด การบำบัดรักษาฟื้นฟูฯ และข้อมูลข่าวและเบาะแสยาเสพติด การบูรณาการและความเข้มแข็งของ การประสานความร่วมมือที่ส่งผลให้การบริหารจัดการเพื่อแปลงนโยบายไปสู่การปฏิบัติประสบผลสำเร็จอย่างน่าพอใจ และงานวิจัยของ อรสา ปานขาว (2551) เรื่อง การประเมินผลการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ งานยาเสพติดผ่านสื่อมวลชน ประจำปี 2550 ของสำนักงาน ป.ป.ส.ที่พบว่า การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างจริงจังและต่อเนื่องของทุกภาคส่วนเป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชนได้ การดำเนินการโครงการประชาสัมพันธ์งานยาเสพติดผ่านสื่อมวลชนของสำนักงาน ป.ป.ส. ตามคำขวัญ รวมพลังไทย ขจัดภัยยาเสพติดร่วมเทิดไถ้องคราชนสามารถป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดได้ และ มีความมั่นใจในการปฏิบัติงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของ สำนักงาน ป.ป.ส.ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า กลุ่มเป้าหมายโดยรวมยังมีความเชื่อมั่นในนโยบายและการปฏิบัติงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของ สำนักงาน ป.ป.ส. ที่มีการปฏิบัติงานอย่างจริงจังต่อเนื่อง และซื่อสัตย์สุจริต จากผลการวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามในการดำเนินงานตามนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา สังกัด สอศ. ในกรุงเทพมหานครไปสู่การปฏิบัติตั้งที่กล่าวมาแล้วนั้น หากนำไปเปรียบเทียบกับสภาพการบริหารงานภายในของสถานศึกษาสังกัด สอศ. ในกรุงเทพมหานครซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ฝ่าย ได้แก่ ฝ่ายบริหารทรัพยากร ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ ฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษาและฝ่ายวิชาการ จะเห็นได้ว่าการนำนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาไปสู่การปฏิบัติจะประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใดนั้นจะมีผลมาจากกระบวนการวางแผนที่ดีและการนำแผนไปสู่การปฏิบัติเป็นสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยที่พบว่ายังมีสภาพปัญหาสำคัญ 3 ประการของดำเนินงานตามนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา สังกัด สอศ. ในกรุงเทพมหานครไปสู่การปฏิบัติ ได้แก่ ปัญหาการจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา ปัญหาการสร้างเครือข่ายแกนนำป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาและปัญหาด้านการกำกับ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาซึ่งสถานศึกษาทุกแห่งควรให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก โดยในการดำเนินการควรมีการประเมินโครงการอย่างเป็นระบบ และให้ความสำคัญกับการประเมินความเป็นไปได้ของแผนงาน โครงการและการประเมินการกำกับ ติดตามผลการดำเนินงาน

อย่างมีคุณภาพ ตลอดจนการจัดหาทรัพยากรต่าง ๆ เช่น คน งบประมาณ และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้เพื่อการดำเนินการอย่างมีคุณภาพและเพียงพอ เพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิเคราะห์ในรายละเอียดแต่ละด้านของสภาพการดำเนินงานตามนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา สังกัด สอศ. ในกรุงเทพมหานครไปสู่การปฏิบัติ พบว่า สถานศึกษายังมีสิ่งที่ควรพัฒนาเพื่อให้การปฏิบัติงานตามนโยบายดังกล่าวให้ประสบความสำเร็จ ดังนี้

1) สถานศึกษาควรจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพของแผนปฏิบัติการในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างชัดเจนที่แตกต่างจากแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา ควรให้ความสำคัญกับการวิเคราะห์สภาพปัญหาตามสภาพจริงที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา และควรให้มีการประเมินแผนปฏิบัติการเพื่อปรับปรุงแก้ไขมีคุณภาพเพื่อให้ได้แผนปฏิบัติการที่ดีที่จะนำไปสู่การปฏิบัติงานตามนโยบายและเป้าหมายอย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรม

2) สถานศึกษาควรพัฒนาการบูรณาการกำกับ ดูแล การนิเทศ ติดตามการปฏิบัติงานตามแผน เพื่อให้การดำเนินการปฏิบัติตามนโยบายเป็นไปอย่างมีคุณภาพ ควรพัฒนาการรายงานผลการดำเนินงาน และการนำผลการประเมินไปใช้ในการสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษาอย่างมีคุณภาพ

3) สถานศึกษามีการส่งเสริมให้มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อการเรียนรู้ที่ทันสมัย มาใช้เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา

4) สถานศึกษาควรมีการพัฒนาภาคีเครือข่ายที่เน้นการมีส่วนร่วมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมตามนโยบายด้านการสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษา

5) สถานศึกษาควรมีการสนับสนุนให้ขวัญกำลังใจแก่ผู้รับผิดชอบงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด และควรมีมาตรการลงโทษผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดอย่างเหมาะสม

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาสภาพปัญหาการจัดทำนโยบายของสถานศึกษาป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา

2. ควรมีการศึกษาการพัฒนาการจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา

3. ควรมีการศึกษารูปแบบการประเมินผลการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กระทรวงยุติธรรม. (2550). ผลการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด. สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด.
- นพดล กรรณิกา. (2550). การประเมินยุทธศาสตร์บริหารจัดการเพื่อการแก้ไขปัญหายาเสพติด ครั้งที่ 1. ส่วนวิชาการด้านยาเสพติด สำนักพัฒนาการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด สำนักงาน ป.ป.ส.
- มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ, ศูนย์เครือข่ายวิชาการเพื่อสังเกตการณ์และวิจัยความสุขชุมชน. (2551). ความคาดหวังเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้ผ่านการบังคับฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดในเขตกรุงเทพมหานคร. สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด.
- รัฐบาลไทย. (2554). นโยบายรัฐบาล. สืบค้นวันที่ 14 ธันวาคม 2556, จาก <http://www.thaigov.go.th/th/government-policies.html>
- ศูนย์เทคโนโลยีการศึกษา. (2555). การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์. คณะครุศาสตร์. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติ. (2555). แนวทางการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์พลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด. สืบค้นวันที่ 24 ธันวาคม 2556, จาก <http://www.novabizz.com/NovaAce/Behavior>
- อรสา ปานขาว. (2551). การประเมินผลการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ งานยาเสพติดผ่านสื่อมวลชน ประจำปี 2550 ของสำนักงาน ป.ป.ส.: โครงการที่ 4 การประชาสัมพันธ์งานยาเสพติดผ่านสื่อมวลชน. ส่วนวิชาการด้านยาเสพติด สำนักพัฒนาการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด สำนักงาน ป.ป.ส.